

DOORSTROOM

Drentsche Aa uit de kraan

Aerophoto Eelde ©

In dit nummer

- Dorp in beeld 'Glimmen'
- Op pad met Jeroen Meeuse
- Ruim baan voor vissen
- Activiteiten uitgelicht

Nummer 13
Oktober 2009

Sinds jaar en dag halen het Waterbedrijf Groningen en zijn voorgangers water uit de Drentsche Aa om er drinkwater van te maken: zeven miljard liter per jaar, vijftien procent van de totale productie van het bedrijf. De winning is goed mogelijk omdat het Drentsche Aa-water relatief schoon is. Het Waterbedrijf is er veel aan gelegen om dat zo te houden of zo mogelijk te verbeteren. Een kwestie vooral van bewustwording.

Bij De Punt wordt oppervlaktewater uit de Drentsche Aa - na zuivering - in het waterleidingnet gebracht. Een groot deel van de inwoners van de stad Groningen en Eelde-Paterswolde drinkt water uit de Drentsche Aa. "Het unieke van de Drentsche Aa is dat er geen industrie aan zit en er geen rioolwaterzuivering op loost. Bovendien is het een regionale beek: er komt geen water van over de grens waar je geen invloed op hebt", vertelt beleidsmedewerker Lieselot Smilde van het Waterbedrijf Groningen.

Voorkomen beter dan genezen

Schoon water in de Drentsche Aa is een voorwaarde om het als drinkwater te kunnen gebruiken; hoe schoner hoe beter. De overheid stelt dan ook

Waterbedrijf Groningen haalt water

De waterinlaat bij
De Punt

strengere regels voor de kwaliteit van oppervlaktewater waaruit drinkwater wordt bereid. Voorkomen is immers beter dan genezen, aldus Smilde: “Je kunt beter vermijden dat stoffen in het water terechtkomen, dan ze er later met dure technieken uit te moeten halen.” Vandaar de beschermende maatregelen, zoals de ‘spuitvrije zones’: om te voorkomen dat bestrijdingsmiddelen in het water terechtkomen, mag een strook van vijf meter breed langs de beek en de toevoerende watergangen niet worden bespoten. “De schade die boeren daarvan hebben door verminderde gewasopbrengst, kunnen ze van ons vergoed krijgen. Daar hebben we een eenvoudige regeling voor, waarover we afspraken met LTO hebben gemaakt”, vertelt Smilde. “Ook mogen boeren geen water uit de beek gebruiken om spuitmachines te spoelen of te vullen. Als alternatief daarvoor hebben we verschillende vulplaatsen aangelegd. Tenslotte geldt op de hele beek een vaarverbod.”

Van geen kwaad bewust

In de praktijk blijken die regels nog niet bij iedereen doorgedrongen. Zo komt het voor dat een boer zijn perceel toch tot aan de rand bespuit. “Voor een deel heeft het te maken met onbekendheid”, denkt Johannes Bosgra, communicatieadviseur bij het Waterbedrijf. “Gronden veranderen van eigendom, en de nieuwe eigenaar kent de regels niet. Of men begrijpt het waarom van de regels niet. De komende tijd willen we dat dan ook beter gaan communiceren.” Daarbij richt het bedrijf zich niet alleen tot boeren, maar ook tot burgers. “Laatst zijn we ons rot geschrokken”, vertelt Lieselot Smilde, “toen er

in de beek ineens een ponton lag met een kraan erop. Het bleek om een particuliere eigenaar te gaan die met een beschoeiing bezig was. Zij was zich van geen kwaad bewust. Maar zo iets is uit den boze, want olie in de beek is rampzalig.” Bosgra vult aan: “Eén liter olie in de beek vervuult een miljoen liter water.”

Verbetering

“Door de maatregelen zoals de spuitvrije zones, het vaarverbod en ook de sanering van riooloverstorten door de gemeenten, is de waterkwaliteit de afgelopen jaren duidelijk verbeterd”, vertelt Smilde. “Ook het strengere mestbeleid heeft daaraan bijgedragen. De hoeveelheid meststoffen is sterk verminderd en veel bestrijdingsmiddelen vormen geen probleem meer. Van vijf gewasbeschermings- en onkruidbestrijdingsmiddelen vinden we nog wel te hoge concentraties. In het project Schone Bronnen, waarin de provincie Drenthe, het waterschap Hunze en Aa’s, de gemeenten en het Waterbedrijf Groningen deelnemen, proberen we gezamenlijk tot een verdere verbetering te komen. Niet met nieuwe regels, maar door goede voorlichting, zodat mensen zich beter bewust zijn van het belang van de Drentsche Aa voor drinkwater.” Bosgra: “In het project gaan we nader bekijken waar deze vijf stoffen vandaan komen en zoeken we oplossingen op maat. Zo proberen we weer een slag te slaan.”

Relatie met natuur

Er is een bijzondere relatie tussen de drinkwaterwinning uit de Drentsche Aa en de natuur in het beekdal, aldus Smilde: “Dankzij de drinkwaterfunctie heeft de

uit de beek

beek een betere bescherming, is hard gewerkt aan verbetering van de waterkwaliteit en gelden er van overheidswege strengere regels. Omgekeerd hebben wij baat bij het natuurbeheer langs de beek. Daardoor komen namelijk minder meststoffen in het water en omdat Staatsbosbeheer zo veel mogelijk water op de percelen vasthoudt, wordt de afvoer geleidelijker. Hierdoor stroomt in droge perioden meer water door de beek. We dienen daarin dus elkaars belang.” Naast oppervlaktewater wordt in De Punt ook grondwater gewonnen. Dat heeft een zekere nadelige invloed op de natuur; de bijzondere begroeiing in het Drentsche Aa-dal is voor een deel afhankelijk van grondwater. “Wij streven ernaar drinkwaterwinning te laten samengaan met goede zorg voor de natuur. Daarom is de grondwaterwinning de laatste jaren beperkt. Voor ons pompstation in De Punt hebben we een vergunning voor 13 miljoen kubieke meter grondwater per jaar. In 1999 hebben we afgesproken dat we maximaal 8 miljoen oppompen, en vorig jaar hebben we dat verder teruggebracht tot 4 miljoen.”

Mededelingen Overlegorgaan

Grens verruimd

Het Nationaal Landschap Drentsche Aa is deze zomer een stukje groter geworden. Op Gronings grondgebied is de grens op twee plaatsen verruimd. De grootste uitbreiding vond plaats aan de oostkant, waardoor de oude essen van Haren, Glimmen en Noordlaren nu tot het Nationaal Landschap behoren. De tweede uitbreiding betreft een stukje grasland tussen Groningen en Haren, dat tot voor kort gereserveerd was voor de Zuidtangent. Het plan daarvoor is van de baan, nu besloten is de zuidelijke ringweg van Groningen aan te passen. De uitbreiding is te danken aan Provinciale Staten van Groningen, die op 17 juni bij de bespreking van het nieuwe Provinciale Omgevingsplan twee amendementen met deze strekking aannamen.

De zuivering

Voordat het Drentsche Aa-water klaar is voor de kraan, ondergaat het een uitgebreid zuiveringsproces. Eerst wordt het door grove roosters gevoerd, waar takken en bladeren in achterblijven. Dan komt het in het ‘mengbekken’, de grote plas naast de A28 bij de afslag De Punt. Dit dient vooral om de schommelingen in de waterkwaliteit eruit te halen, zodat er steeds water van dezelfde samenstelling de verdere zuivering in gaat. Door een grote buis gaat het water naar het zuiveringsstation, waar het in grote bakken terechtkomt. Daar wordt een middel toegevoegd waardoor zwevend materiaal gaat vlokken. De vlokken bezinken en worden afgevoerd. Overblijvende vlokken worden in snelfilters eruit gehaald. Dan gaat het water door het actieve koolfilter om bestrijdingsmiddelen te verwijderen. Resterende stoffen slaan neer in langzame zandfilters. Als laatste stap wordt het water met UV-licht bacteriologisch betrouwbaar gemaakt, zodat het veilig is om te drinken. Het water is nu klaar voor gebruik en gaat naar de ‘reinwaterreservoirs’, grote bakken die ervoor zorgen dat er altijd voldoende drinkwater ‘op voorraad’ is.

Waterbedrijf Groningen

Het Waterbedrijf Groningen levert drinkwater aan alle inwoners van de provincie Groningen en een stukje van de kop van Drenthe, samen 270.000 huishoudens. De totale productie bedraagt ruim 47 miljard liter drinkwater per jaar (13.000 zwembaden). Het bedrijf met 225 medewerkers is in 1998 ontstaan uit een fusie van de Gemeentelijke Waterleiding Groningen (GWG) en het Waterbedrijf van de provincie Groningen (Waprog). Het Drentsche Aa-water (7 miljard liter per jaar) gaat traditiegetrouw grotendeels naar de stad Groningen.

Schadevergoeding

De regeling voor schadevergoeding aan boeren die te maken krijgen met opbrengstverlies door de spuitvrije zones, is simpel. Zij kunnen contact opnemen met het Waterbedrijf en krijgen de vergoeding rechtstreeks, zonder onnodige rompslomp, door het bedrijf uitgekeerd. De vergoeding wordt bepaald aan de hand van het type gewas en de oppervlakte.

Wie een beroep wil doen op de regeling kan terecht bij de heer H. Offereins van het Waterbedrijf, tel. (050) 368 85 75.

In de uiterste noordpunt van het Nationaal Landschap Drentsche Aa ligt het dorpje Glimmen: op een prachtige plek op de Hondsrug, hoog en droog en toch niet ver van de Drentsche Aa, omringd door bos, weiden en natuurgebieden. Het oorspronkelijke esdorp is er nauwelijks meer in te herkennen. De boerengemeenschap heeft allang plaatsgemaakt voor mensen die er wel wonen, maar elders werken. De charme van het dorp blijft echter groot volgens Anita ten Napel, die er is geboren en getogen.

Glimmen

Gezellig

Wanneer je Glimmen binnenkomt, krijg je niet direct een dorpsgevoel. Het is vergeefs zoeken naar een echte kern. De naam 'Brinkstraat' geeft hoop op het vinden van een brink, maar die is er niet. Wel zijn aan de westkant tal van mooie buitenhuizen uit begin twintigste eeuw te zien. De structuur oogt dus wat los en dat klopt volgens Anita wel: "Er wordt al een tijdje gesproken over het creëren van een kern, maar daar is nog niets van gekomen. Wat winkels betreft zijn we hier erg op Haren gericht. Er is een kapper, een pianozaak en een postkantoor, maar voor boodschappen kun je hier niet meer terecht."

De sfeer is er niet minder gezellig om. De sportvereniging is de spil van de dorpsgemeenschap; je kunt er voetballen, volleyballen en badmintonnen. Anderen sluiten zich aan bij de schuttersvereniging of de toneelclub. Het dorp heeft ook twee lagere scholen, een buitenschoolse opvang annex peuterspeelzaal en een jeugdhonk. Koninginnedag wordt hier groots gevierd en daar is zelfs een aparte Vereniging voor volksvermaak voor in het leven geroepen.

Oude plek

Willem Rutgers is hier in 1961 komen wonen. Hij raakte geïnteresseerd in de geschiedenis van het dorp en schreef er twee boeken over. "De eerste schriftelijke vermelding van Glimmen stamt uit 1166", vertelt hij. "Onbekend is wat de naam betekent. Het dorp is ontstaan op een plek met al een lange geschiedenis. Er zijn echt heel oude sporen van menselijke bewoning gevonden, zoals een vuistbijl en de sporen van twee hunebedden. De stenen zijn waarschijnlijk gebruikt als fundering onder

de Martinikerk. Wel lagen er scherven. Van de Rijksuniversiteit Groningen mogen sommige akkers bij die plekken niet diep geploegd worden. Er zouden nog veel sporen begraven liggen, die men bewaren wil voor onderzoek in de toekomst."

Huis te Glimmen

Goed bewaard is het Huis te Glimmen met het aangrenzende landgoed. Op deze plaats werd waarschijnlijk in de dertiende eeuw een versterkt huis gebouwd. Delen van het huidige statige huis stammen uit de zestiende eeuw, maar zouden zijn gebouwd op de fundamenten van het oorspronkelijke middeleeuwse huis. Op het voorterrein staan twee voormalige schathuizen uit 1820.

Willem wijst op een ander historisch gebouw: "Vlakbij de brug, die ooit een voorde was door de Drentsche Aa, staat nog een huis uit 1763. Dit was oorspronkelijk een tolhuis waar de tollenaar in woonde. Jarenlang deed het dienst als Café het Tolhuis. Tussen 1890 en 1919 was het de wisselplek voor de paarden van de paardentram."

Van gehucht naar slaapdorp

Willem bevestigt dat de sfeer niet erg dorps is. 'Glimmen was eigenlijk vooral een gehucht onder Haren. Men ging in Noorderlaren naar de kerk. Wel was er een brink, de Noorderbrink, maar daar zijn later huizen op gebouwd. Pas na 1900 werd Glimmen een echt dorp. In die tijd trokken veel mensen uit de stad naar het natuurgebied Appelbergen

foto's J.W.B. van Bruggen

Op pad met . . .

*Waterkwaliteits-adviseur
Jeroen Meeuse*

foto: H. Bonder

om te recreëren. Dankzij de recreatie kwamen er kruidenierswinkels, bakkers en een slager. Het zwembad van Glimmen was in de wijde omgeving bekend. Glimmen bloeide als nooit tevoren!

Een beetje spijtig bekennt Willem dat van dit vroegere dorp niet veel meer over is. Er is veel nieuwbouw, de winkels zijn verdwenen evenals de boeren. Het lot van veel kleine dorpen heeft ook Glimmen getroffen. Het is veranderd in een slaapdorp, waar mensen wonen die veelal elders werken. Maar over één ding zijn Anita en Willem het eens: de sfeer in het dorp is altijd prettig gebleven.

Het water van de Drentsche Aa stroomt kolkend voorbij. Jeroen Meeuse, waterkwaliteitsadviseur bij het waterschap Hunze en Aa's, kijkt er verrukt naar. "Stromend water is mijn passie", vertelt hij. "Alles wat erin leeft vind ik interessant. Vooral de kleine dieren zoals waterinsecten hebben mijn belangstelling, maar ook vissen vind ik steeds boeiender. Je krijgt vanzelf respect voor ze wanneer je je verdiept in hun leefwijze. Ze hebben het soms zo moeilijk en weten toch te overleven!"

Als waterkwaliteitsadviseur zet Jeroen onderzoeken op naar de chemische, ecologische en hydrologische waterkwaliteit. De ecologische waterkwaliteit wordt bijvoorbeeld gemeten aan de hand van de voorkomende waterplanten, waterinsecten en vissen. Jeroen trekt conclusies uit de onderzoeksgegevens en adviseert de beleidsmakers over de te nemen maatregelen. Bijvoorbeeld over natuurvriendelijke oevers, het laten groeien van bomen langs de beek en hoever lozingen moeten worden teruggebracht om een bepaalde waterkwaliteit te krijgen.

"Sinds we de Drentsche Aa als onderdeel van het totale beekdal-landschap bekijken, met alle aspecten die erbij horen, en daarin ook alle partijen uit het gebied betrekken, is de ecologische waterkwaliteit er enorm op vooruitgegaan", vertelt Jeroen met enige trots. Jaren geleden keek men vooral naar de chemische samenstelling van het water. De Europese Kaderrichtlijn Water is opgesteld om de waterkwaliteit in heel Europa te verbeteren en de waterschappen zijn hard aan het werk om de gestelde doelen binnen de tijd te halen. "Het mooie van het bekijken van het hele watersysteem is dat je vanzelf gaat samenwerken met andere organisaties om je doelen te kunnen bereiken." Jeroen heeft dan ook regelmatig contact met gemeenten, natuurorganisaties en Staatsbosbeheer.

Na een korte stilte zegt hij peinzend: "Ik heb een wens voor de Drentsche Aa: dat over tien jaar de kwabaal weer terug is in de beek. De kwabaal is een zoetwaterkabeljauw, die hier tot voor twintig jaar voorkwam. Hij legt eieren in koud water dat zeer zuurstofrijk is en bovendien veel schaduwplekken bevat. Er wordt over gedacht om hem te herintroduceren. Maar eerst moeten we kijken of we hem een goede leefomgeving kunnen bieden. De kwabaal heeft structuur in de bodem nodig, donkere plekken, boomwortels en schoon, helder water. Het is dus een zeer kritische soort; wanneer die terug is en zich handhaaft, doen we het goed."

foto: Sportvisserij Nederland

Eigenlijk is het een wonder dat er in onze wateren nog zoveel vissen rondzwemmen, gezien alle hindernissen die wij voor ze opwerpen in de vormen van sluisen, gemalen en stuwen. Zelfs de Drentsche Aa, een van de meest natuurlijke beken van Nederland, is niet overal voor vissen bereikbaar.

Waterschap Hunze en Aa's streeft ernaar vissen in zijn beheersgebied onbelemmerde doorgang te bieden. Ook in de Drentsche Aa worden alle obstakels - hier meest stuwen - zoetjes aan vervangen of 'passeerbaar' gemaakt. "De mooiste oplossing is een stuw gewoon weg te halen en de beek onder natuurlijk verval te laten stromen", stelt Peter Paul Schollema, aquatisch ecoloog bij het waterschap. "Maar vaak kan dat niet en dan is een vistrap in de beek de mooiste oplossing." In zo'n trap wordt het hoogteverschil overbrugd in stappen, gevormd door rijtjes stenen dwars op de beek. "Als er een stuw moet blijven, maken we er een bypass omheen, liefst natuurlijk ingericht."

Op die manier zijn in de afgelopen jaren al 33 knelpunten uit de weg geruimd. Er zijn er nog 16 over, de meeste in de bovenlopen (Amerdiep, Rolderdiep). Voor een aantal daarvan bestaan al plannen om ze aan te pakken. Ze 'liften mee' in grote projecten zoals de herinrichting van het Rolderdiep en de aanpassing van de N33. Het lijkt dus een kwestie van tijd voor vissen de verste bovenlopen van de beek kunnen bereiken.

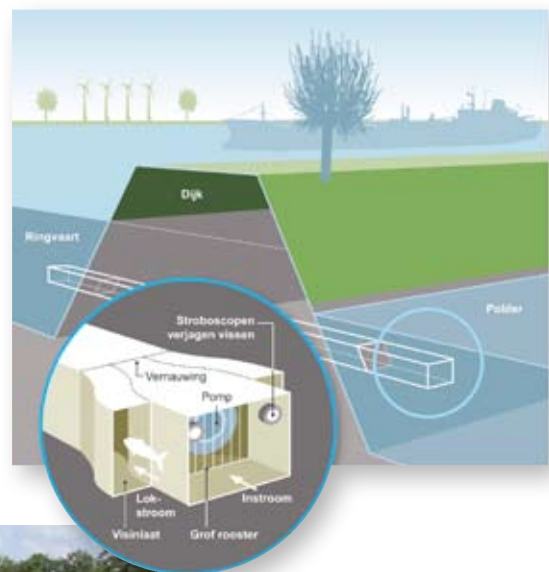
Visvriendelijk gemaal

Ongehinderd heen en weer zwemmen in de Drentsche Aa is één ding. Maar voor veel vissen is dat niet voldoende: zij moeten van de beek naar de boezemkanalen kunnen trekken of zelfs naar zee, en andersom. Zo trekken palingen vanuit de beek naar zee om daar te paaien en doet de rivierprik het omgekeerde. Daarom heeft Waterschap Hunze en Aa's een paar jaar geleden bij de uitmonding van de Drentsche

Aa in de Schipsloot, aan de Meerweg tussen Haren en Paterswolde, een visvriendelijk gemaal gemaakt, het eerste van Nederland. Aange trokken door een lokstroompje passeren vissen het gemaal heelhuids door buizen om de pompen heen. Felle stroboscoop lampen weerhouden de vissen ervan het gemaal in te zwemmen. Hoe effectief de voorziening - een uitvinding van beroepsvisser Gerard Manshanden - is, bleek toen een maand lang alle vissen achter het gemaal werden gevangen. Meer dan achtduizend vissen waren het gemaal ongeschonden gepasseerd.

Ruim baan voor

Vistrap in het Loonediep

Foto: J.W.B. van Bruggen

De overgrote meerderheid zou zonder de voorziening met wiskundige zekerheid in mootjes zijn gehakt. Zie ook de reportage over de vispassage van RTV Drenthe op de website www.drentscheaa.nl (kies 'Nieuws' en dan 'video').

Vissenatlas

In de Drentsche Aa leven 27 soorten vissen, waaronder 6 bedreigde (opgenomen op de landelijke Rode lijst). Voor enkele typische beekvissen, zoals serpeling en rivierprik, is de Drentsche Aa hét gebied in Noordoost-Nederland. Die informatie, en nog veel meer, is te vinden in de Vissenatlas Groningen Drenthe die in 2008 is verschenen. De atlas is tot stand gekomen door een samenwerking van de vier noordoostelijke waterschappen, de beide provincies, Rijkswaterstaat en de Hengelsportfederatie. Deze instanties gebruiken de gegevens voor hun beleid. Maar het mooi uitgevoerde en rijkelijk van foto's en kaarten voorziene boek is ook voor niet-specialisten de moeite waard. Het is te verkrijgen of te bestellen bij de boekhandel.

Brouwer, Crombags e.a., Vissenatlas Groningen Drenthe. Uitgeverij Profiel, Bedum.
ISBN 978 90 5294 415 9.

Begroeide beekoevers

Wie de Drentsche Aa al langer kent, zal het vast zijn opgevallen: de laatste jaren zien de beekoevers er vooral 's zomers anders uit. Op veel plekken is een weelderige begroeiing ontstaan van allerlei oeverplanten en hier en daar komen aan de waterkant zelfs jonge boompjes op. Dat is het gevolg van een veranderd beheer door het waterschap Hunze en Aa's. De Drentsche Aa is een natuurbeek, maar ze heeft ook een belangrijke functie in de waterafvoer. Het water moet dus goed door kunnen stromen. Daarom werden het 'natte profiel' en de oevers tot voor kort, zoals bijna overal, twee keer per jaar gemaaid. Nu gebeurt dat op de meeste beektrajecten nog maar één keer, in het najaar. Bovendien wordt daarbij niet meer zoals vroeger alle vegetatie weggehaald, maar alleen zoveel als nodig is om de doorstroming te garanderen. Daarmee krijgen de beekoevers een verschijningsvorm die beter past bij de sterrenstatus van de Drentsche Aa als natuurgebied. De weidebeekjuffer, de plaatselijke 'troetellibel', vaart er wel bij. De juffers schuilen tussen de oeverplanten en leggen er hun eitjes op. Er zijn steeds meer van deze schitterende, diepblauw gekleurde fladderaars boven de beek te zien.

Oude beekcronkels doen weer mee

Stukje bij beetje veranderen veel gekanaliseerde bovenlopen van de Drentsche Aa weer in een kronkelende beek. Dat gaat het eenvoudigst op de plekken waar de oude loop in het verleden is afgesneden maar wel gewoon is blijven liggen. Daar is het een kwestie van opschonen en zorgen dat het water er weer doorheen kan stromen. Met al heel snel een verbluffend resultaat, zoals te zien is bij het Oude Amerdiep.

Deze oude loop werd twee en een half jaar geleden door het waterschap weer 'aangesloten'. De wandelroute 'Acht van Amen' kronkelt een eindje mee langs de weer in gebruik genomen loop. Hier wordt de wandelaar bij elke bocht verrast door het uitzicht op het stromende beekje, nu eens glinsterend in de zon, dan weer beschadwd door overhangende boomtakken. Verschillende soorten beekvissen hebben de loop al ontdekt en ook de weidebeekjuffer is er al te zien. Alsof de beek hier nooit is weggeweest.

vissen

Foto: J.W.B. van Bruggen

Het herstelde Oude Amerdiep

foto: Sportvisserij Nederland

Het hele jaar door organiseert het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa wandelexcursies onder leiding van ervaren gidsen. Hieronder een greep uit het aanbod van de komende maanden. Het complete overzicht van activiteiten in het gebied vindt u in de Op Stap Krant 2009 (onder andere verkrijgbaar bij horecaondernemers in het Drentsche Aa gebied) en (met de meest actuele gegevens) op onze website www.drentscheaa.nl.

Deelname aan de excursies is gratis en aanmelden is niet nodig. Goede wandelschoenen of laarzen worden aanbevolen. Let op: uw hond mag niet mee.

Activiteiten uitgelicht

- Op zaterdag 24 oktober houdt Staatsbosbeheer een vismiddag voor gezinnen. De boswachter gaat het water in om te laten zien welk leven er zoal schuilgaat onder het wateroppervlak. De vangst kan in aquaria bekeken worden. De activiteit start om 14.00 uur op de parkeerplaats Molensteeg te Oudemolen en duurt ongeveer twee uur. Deelname is gratis, maar opgave is verplicht via telefoonnummer 0592-377305.

- Eveneens op zaterdag 24 oktober is het weer de Nacht van de Nacht. U kunt mee op een tocht door het donker op het Ballooërveld. De excursie start om 19.00 uur bij de Schaapskooi, Crabbeweg 2 te Balloo.

- Weinig gebieden zijn zo rijk aan prehistorische sporen als het Ballooërveld. Op zondag 1 november kunt die sporen bewonderen en leren herkennen tijdens een wandeling over de heide. De start is om 10.00 uur bij de Schaapskooi, Crabbeweg 2 te Balloo.
- Op zaterdag 12 december is er een excursie door het beekdal van Oudemolen. Deelnemers maken kennis met de geschiedenis, de schoonheid en de gevarieerdheid van het typische beekdallandschap. De excursie start om 14.00 uur bij de parkeerplaats Molensteeg te Oudemolen.

Dit informatiebulletin is een uitgave van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa en gaat over zowel het Nationaal Park alsook het Nationaal Landschap, het gehele stroomgebied van de Drentsche Aa. Het wordt gratis huis aan huis verspreid. Als u in het gebied woont maar het blad niet hebt ontvangen, geef dit dan door aan het secretariaat. Voor inwoners van omliggende dorpen verschijnt een samenvatting in de plaatselijke kranten. U kunt ook een abonnement aanvragen bij het secretariaat of via de website. U krijgt de krant dan gratis toegestuurd.

Colofon

Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Kees Folkertsma, Herman Thije
Postbus 122, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 365864 / 365860
Fax: (0592) 365422
E-mail: drentscheaa@drenthe.nl
Internet: www.drentscheaa.nl
Coördinator voorlichting en educatie
André Brasse,
IVN Consulentenschap Drenthe
Postbus 125, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 371740
Eindredactie
Henk van den Brink,
Noordwolde (Gn)
Redactie
André Brasse
Henk van den Brink
Maroesja Veken
Fotografie
NP Drentsche Aa
(tenzij anders aangegeven)
Grafische verzorging
Docucentrum provincie Drenthe
Cartografie
GIS en Cartografie provincie Drenthe
Verspreiding
TNT Post
Oplage
21.500 (gedrukt op FSC papier)

© Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa 2009
ISSN: 1876-8989

Nederland heeft 20 nationale parken en 20 nationale landschappen

NATIONALE
LANDSCHAPPEN
Beleef Nederland opnieuw